

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **M. H.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 8. 2006, č. j. X, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 1 Cad 85/2006, o návrhu na vyloučení samosoudkyně Městského soudu v Praze z projednávání a rozhodování této věci

t a k t o :

Samosoudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Miroslava Hrehorová **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 1 Cad 85/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou ze dne 6. 9. 2005 u Městského soudu v Praze domáhá, aby Česká správa sociálního zabezpečení vydala žalobkyni do deseti dnů platební výměr důchodové měsíční dávky „předčasného starobního důchodu“, aby Česká správa sociálního zabezpečení byla povinna vyplácet důchodové měsíční dávky žalobkyni do místa trvalého bydliště a aby Česká správa sociálního zabezpečení byla povinna vyplatit finanční dávku se zpětnou platností od 1. 2. 2005 do dnešní doby a dále přiznanou finanční částku předčasného starobního důchodu jejího manžela který ji k přebírání jeho důchodu v České republice zplnomocnil.

Usnesením ze dne 26. 9. 2006, č. j. 1 Cad 85/2006 – 8, Městský soud v Praze žalobkyni vyzval, aby předložila plnou moc udělenou zmocněnci označenému v žalobě, uvedla které výroky rozhodnutí napadá a z jakých právních a skutkových důvodů považuje napadené výroky za nezákonné nebo nicotné a dále aby formulovala návrh výroku rozsudku, jehož se domáhá.

Žalobkyně prostřednictvím obecného zmocněnce – manžela S. S., v přípisě ze dne 20. 10. 2006 uvedla, že ve věci sp. zn. 1 Cad 22/2006, platí stále plná moc k zastupování u obecných soudů, u všech dalších příslušných soudů v České republice a u Evropského soudu pro lidská práva a že žádá Městský soud v Praze, aby zrušil rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 8. 2006, č. j. X. Dále uvedla, že trvá na tom, aby věc projednal a rozhodl nový nestranný a nepodjatý soudce Městského soudu v Praze.

Ve svém podání ze dne 19. 4. 2007 vznesla žalobkyně vůči samosoudkyni JUDr. Miroslavě Hrehorové námitku podjatosti, a to z toho důvodu, že se v minulosti projevila jako jasně a zřejmě stranící osoba v zájmu a ve prospěch České správy sociálního zabezpečení spolu s ostatními soudci Městského soudu v Praze a žádala, aby posuzovaná věc byla přidělena jinému soudci. Dále uvedla, že stav podjatosti a nestrannosti nastal v minulosti ve dvou předešlých věcech týkajících se posouzení předčasného starobního a částečně invalidního důchodu.

Městský soud v Praze poté věc dne 16. 5. 2007 předložil Nejvyššímu správnímu soudu podle § 8 odst. 5 s. ř. s. k jejímu rozhodnutí. V předkládací zprávě samosoudkyně JUDr. Miroslava Hrehorová k námitce podjatosti uvedla, že není v žádném poměru k věci ani k účastníkům řízení, na výsledku řízení nemá právní zájem a nejsou jí známy jiné okolnosti, které by mohly vzbuzovat pochybnosti o její nepodjatosti.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 8 odst. 3 téhož zákona soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 370/04).

Z návrhu na vyloučení samosoudkyně Městského soudu v Praze, podaného žalobkyní dne 19. 4. 2007, vyplývá, že námitku podjatosti odůvodňuje skutečnostmi, které v minulosti nastaly v jiných (dřívějších) soudních řízeních. Žalobkyně tedy namítla, že JUDr. Miroslava Hrehorová nepostupovala nestranně při projednávání a rozhodování v jiných věcech. Jak plyne ze shora uvedeného ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., věty třetí, důvodem pro vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v jeho rozhodování v jiných věcech, tedy v tomto případě v rozhodování JUDr. Miroslavy Hrehorové v jiných věcech, které žalobkyně blíže neoznačila.

Se zřetelem k tomu, že důvod uplatňovaný stěžovatelkou, tj. vyloučení samosoudkyně pro okolnost, ke které došlo v jiných soudních řízeních, není důvodem způsobilým vyvolat pochybnosti o nepodjatosti samosoudkyně, která v dané věci má rozhodovat, a dále vzhledem k tomu, že sama tato samosoudkyně se necítí být z projednávání a rozhodnutí věci vyloučena, neshledal čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu návrh žalobkyně na vyloučení samosoudkyně z projednávání a rozhodování této věci důvodným, a rozhodl proto tak, že výše jmenovaná samosoudkyně není z projednávání a rozhodování věci, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 1 Cad 85/2006, vyloučena.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu